

Pædagogisk vejledning til Louis Armstærk

Tema: Skilsmisse, magisk realisme, eventyr, fabler, jazz, symboler, orkanen Katrina
Fag: dansk
Målgruppe: Mellemtrinnet

QR-kode

Fører til
posten i
mitCFU

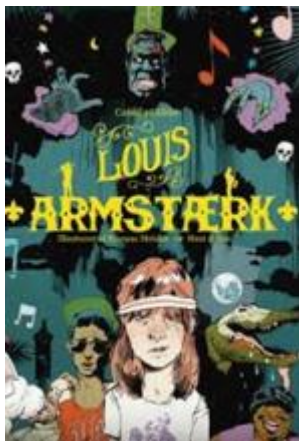
Data om læremidlet:

Bog: Camilla Hübbe, ill: Rasmus Mesiler, Høst og søn, 2015

Vejledningen stilles til rådighed for undervisere under følgende Creative Commons licens

Læs mere på <http://www.creativecommons.dk>

Denne bog er magisk realisme fra forfatteren og illustratoren af Tavs. De har begået endnu en særegen bog. Bogen vil meget på en gang og det fordrer, at læreren holder eleverne i hånden undervejs for at pointere flere ting, end eleven umiddelbart vil lade sig mærke med, hvis han læser den alene. Der er en magisk rejse der udspiler sig og som åbner op for samtaler i forskellige former.

Der kan arbejdes med genrer, billeder/tekst, familieforhold, rammefortællinger, flere lag, folkløriske eventyr og symboler.

Faglig relevans/kompetenceområder

Forenklet Fælles Mål kompetence området: Fortolkning
Vejledningen vil komme ind på de fem faser i fortolkning.

Oplevelse og indlevelse fokuserer på at læse på, mellem og bag linjerne og at udtrykke en teksts stemning.

Undersøgelse fokuserer på at undersøge fortællerpositioner og tekstens rum og tid.

Fortolkning fokuserer på meddigtning af teksten og at finde motiv og tema.

Vurdering fokuserer på at anmelde tekster og sætte tekster i forhold til deres samtid.

Perspektivering fokuserer på at sætte tekster i perspektiv til andre værker og teksters samtid

Ideer til undervisningen

Der arbejdes med flere lag i denne fortælling og det vil være oplagt for eleverne at følge forskellige spor når de læser. Eleverne kan på deres eget plan følge sporene; rammefortællingen om skilsmissen, finde eventyr genretæk, finde afsnit hvor der er realistiske spor og finde fakta om disse, det sidste spor om symboler kan klassen måske samlet forfølge eller der kan være elever, der synes det sporingsarbejde ville være spændende.

Til Læreren

Rammefortællingen: skilsmissen

Der er en rammefortælling hvor pigen Louise, der bliver kaldt Louis Armstærk, en dag indser at hendes far der er taget til New Orleans for at finde jazzen ikke nødvendigvis kommer tilbage, da huset indtages af en ny mand og dennes søn. Louis tager sagen i egen hånd og beslutter sig for at finde ud af om faderen er død eller ikke. Hun tager til New Orleans med en blind passager i rygsækken, en skildpadde og så går fortællingen derudad og møder underlige bump på vejen.

Der fortælles en børnevinkel på det at savne en forælder i forbindelse med en skilsmisse. Det at kunne sætte ord på og gøre noget med det, få aggressionerne ud (i form af hendes armbøjninger) og lære at leve med en slutning, hvor begge forældre optræder i konteksten med en rimelig slutning og videre fremtid for barnet.

Real-plan: orkanen og jazzen

Bogen fortæller om et naturfænomen, Orkanen Katrina, der lagde store dele af New Orleans ned d. 29/8 2005 den forårsagede næsten 2000 menneskeliv. På Wikipedia kan man finde fakta om orkanen. Der findes dokumentarer og andre historier der dokumenterer dette, på mit cfu er der udsendelser links til videoer der kan bruges på mellemtrinnet. Et andet spor man kan forfølge er jazzsporet. Her kan man undersøge noget om Louis Armstrong som pigen Louise er opkaldt efter. Man kan lytte til de sange, der bliver refereret til og komme med et bud på hvorfor netop disse sange er valgt til denne fortælling. Samt beskrive jazzen som genre og hvornår og hvor den spilles.

Eventyret:

Eventyrtrækkene i bogen er blandt andet fortællingen om Vindens horn og om at give det tilbage til vinden igen. Hjælperne i "eventyret" er shapeshifterne (formskiftere). I fortællingen optræder en familie, der i generationer har kunnet tage form som et dyr, en skildpadde. Shapeshifting bliver det beskrevet, som den mest naturlige ting kan denne familie skifte form fra menneske til skildpadde og tilbage igen. Shapehifteren vennen Charlie og hans bedstemor kommer Louis Armstærk og hendes far til undsætning, da de taber Vindens horn i sumpen. Eleverne kunne evt. introduceres for aktant modellen med hjælpere osv.

Vindens horn

»Ingen ved det med sikkerhed. Rygtet går, at han kom til at blæse i Vindens horn, som kun ét andet væsen har tilladelse til at spille på. Hans dumdristighed vakte Vindens vrede. Ja, det var ham, der påkaldte den orkan, der hærgede New Orleans og hele Louisianas kyst sidste år. Orkanen, der rev taget af mit hus i Tremé-kvarteret og sendte vandet fra Lake Pontchartrain ind over hele byen. Vinden gik amok, fordi han tillod sig at spille på hendes horn.« Louis så forfærdet på Mama T.»Var det min far, der startede orkanen?» Mama T nikkede.» uddrag fra kap 10

På dette spor kan eleverne sætte genretrækkene op i en hjem–ude-hjem figur. De kan fortælle hvornår det essentielle i fortællingen sker og lave en en handlingsbro.

Symbol-plan:

Fortællingen gør brug af flere symboler. Symbolet for døden, Vindens horn og dyret skildpadden. På dette spor kan eleverne komme med eksempler på hvornår og i hvilke sammenhænge symbolerne optræder. De

kan sammenligne brugen af symbolerne. Hvilke symboler af de følgende er gældende for både europæisk og afrikansk kultur? Er der nogle symboler, der kun fungerer i den ene kultur eller kan man godtage symbolværdien på et højere plan?

Åndeverdenens hersker: Papa Legba åndeverdenens hersker. Er bindeleddet mellem åndeverdenen og menneskeverdenen. Rejsens gud bliver han også kaldt. Han har en høj hat på og bliver portrætteret som en man kan konfronteres med. (religion.dk)

Hornet: Blandt rituelle blæsehorn kan nævnes de nordiske lurer, af bronze og smukt svungne; det jødiske shofarhorn, et vædderhorn, som brugtes ved riter i templet og stadig er i brug i synagoger ved de store højtider – og bl.a. skal minde om, at Abrahams offer af sønnen Isak blev erstattet af vædderoffer; hornblæsning ved jagt og som fanfarer ved mange lejligheder. (symbolleksikon, Den store danske.)

Skildpadden: Krybdyret med det store skærmende skjold tillægges i flere religioner en kosmologisk funktion, er et væsen, på hvis ryg Jorden hviler. Skildpadden forbindes altså med skabelse, men også med frugtbarhed og langt liv eller udødelighed og med langsomhed, tålmodighed og udholdenhed. Ligesom sneglen anses dens langsomhed som et tegn på "festina lente", "skynd dig langsomt", og den optræder i fabeltraditionen som kontrast til hurtigløberen haren. (symbolleksikon, den store danske) Den stammer fra urtiden og er ligesom baobabtræet et symbol på det oprindelige. Skildpadden optræder i afrikanske eventyr som den kloge.

Afslutning

Eleverne kan efterfølgende deles op i hold med en fra de fire spor på hvert hold. De fortæller de andre på holdet på skift med teksts og illustrationseksempler, hvad de har fundet ud af. Herefter finder de tema og budskab i grupperne samt hvad bogen sminder dem om og hvad den vil dem nu. Der er det vigtigt med en opfølgende og afsluttende litteratursamtale.

Opgaver til eleven

Før læsning ideer: Tag et billede af forsiden og put det ind i thinglink(app) Lav en fælles brainstorm på billedet. Hvad kan du se? Hvem kan du se? Hvad tror du vil ske? Læs bagside teksten og bladr evt. hurtigt i bogen.

- a) Hvordan er bogens opbygning?
- b) Beskriv det første helsidesbillede for din makker.

Læs det første kapitel sammen på klassen.

- a) Beskriv Louis Armstærk lav evt. en thinglink med det du ved indtil nu.
- b) Beskriv også faderen og fortæl hvad er der sket med ham? Hvad tror du udtrykket "Taget ud for at finde jazzen betyder"?
- c) Hvor mange armbøjninger kan man tage på et minut?

Mens du læser?

Denne bog er ikke helt almindelig og derfor skal du mens du læser notere ned i et kolonneskema hver gang du har læst et kapitel. Men først skal du vælge et af disse spor

Familien, orkanen og jazzen, magisk eventyr, symboler.

Du skal skrive dine notater op i kolonnenotat. Beskriv også hvis der er noget i helsidesopslagene(illustrationerne) der har noget med dit spor at gøre.

Eks:

Spor: orkanen og jazzen	Egne notater
Kap 1 forsidebilledet s 8 S 10	På overskriften udenpå og inde i bogen erto små mænd der spiller blæseinstrumenter. Noder på forsiden. Louis Armstærks far spiller jazz Et monster af en orkan Hun ser noget om en storm i fjernsynet
Kap 2	

Læs bogen færdig

Lav en reasearch på nettet om dit spor. Hvad kan du tilføje af spændende ting?

Efter du har læst

Kig nu det notat godt igennem du har lavet. Du skal nu lave en samlet beskrivelse på fire-fem linjer om det spor du har. Derefter skal du bruge de bedste eksempler for at fortælle dine kammerater om dit spor.

Sæt jer evt. først sammen i spor og diskuter hvad hovedpersonen går igennem af vigtige begivenheder og om hun forandrer sig. HVofofor tror du dit spor er med? Hvad kan det tilføje fortælleingen.

Del jer op i grupper af fire med en fra de fire spor på hvert hold. Start nu med at fortælle maks 3 min om hvad du har fundet ud af. Læreren tager tid. Når runden er færdig. Skal I komme med en ide om hvad bogens tema og budskab er. Hvilke andre bøger, tekster, billeder osv minder denne bog jer om?

Hvordan taler bogen til dig i dag?

Supplerende materialer

Følgende er forslag til supplerende materialer, der evt. kan lånes på dit lokale CFU.

Kortfilmen Kærlighedsbarn kan ses sammen med bogen.

Nogle af dansklærerforeningens billedromaner ville være gode som fortsættelse af denne roman.

Billedbogen Den kloge skildpadde af Fransesca Martin er et afrikansk eventyr om en skildpadde der narrer elefanten og flodhesten i en tovtrækningskonkurrence.

På mit cfu kan man søge på tvudsendelser om orkanen Katrina.